

Brüsszel, 2022. október 21.
(OR. en)

13471/22

Intézményközi referenciaszám:
2022/0227(COD)

CODEC 1503
COH 99
NDICI 16
RELEX 1325
PE 121

TÁJÉKOZTATÓ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a 2014–2020-as időszakra szóló, az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz által és az európai területi együttműködési célkitűzés keretében támogatott együttműködési programokra vonatkozó, a programvégrehajtási zavarhoz kapcsolódó egyedi rendelkezések megállapításáról – Az Európai Parlament első olvasatának eredménye (Strasbourg, 2022. október 17–20.)

I. BEVEZETÉS

Az Állandó Képviselők Bizottsága 2022. szeptember 21-én megerősítette, hogy amennyiben az Európai Parlament módosítások nélkül jóváhagyja a Bizottság fenti javaslatát, akkor a Tanács jóváhagyja az Európai Parlament álláspontját.

Azt követően, hogy a plenáris ülés 2022. október 18-án jóváhagyta a Külügyi Bizottságnak (AFET) az eljárási szabályzat 163. cikke szerinti eljárás (sürgősségi eljárás) alkalmazására irányuló kérelmét, az AFET bizottság előterjesztette a Bizottság rendeletjavaslatát. A javaslatához nem terjesztettek elő módosítást.

II. SZAVAZÁS

A Parlament 2022. október 20-án elfogadta első olvasatban kialakított álláspontját, melyben átvette a bizottsági javaslatot. Az álláspontot a Parlament jogalkotási állásfoglalása tartalmazza.

A Tanácsnak ezért készen kell állnia arra, hogy jóváhagyja az Európai Parlamentnek az e tájékoztató mellékletében szereplő álláspontját, ezáltal mindkét intézmény számára lezárva az első olvasatot.

A jogalkotási aktus ezt követően az európai parlamenti álláspontnak megfelelő szövegezéssel kerülne elfogadásra.

P9_TA(2022)0369

A 2014–2020 közötti időszakra szóló együttműködési programokra vonatkozó, a programvégrehajtási zavarhoz kapcsolódó egyedi rendelkezések *I**

Az Európai Parlament 2022. október 20-i jogalkotási állásfoglalása a 2014–2020-as időszakra szóló, az Európai Szomszédági Támogatási Eszköz által és az európai területi együttműködési célkitűzés keretében támogatott együttműködési programokra vonatkozó, a programvégrehajtási zavarhoz kapcsolódó egyedi rendelkezések megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2022)0362– C9-0289/2022 – 2022/0227(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2022)0362),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 212. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0289/2022),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Tanács képviselőjének 2022. szeptember 21-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. és 163. cikkére,
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2022. október 20-án került elfogadásra a 2014–2020-as időszakra szóló, az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz által és az európai területi együttműködési célkitűzés keretében támogatott együttműködési programokra vonatkozó, a programvégrehajtási zavarhoz kapcsolódó egyedi rendelkezések megállapításáról szóló (EU) 2022/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 178. cikkére, 209. cikke (1) bekezdésére és 212. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében¹,

¹ Az Európai Parlament 2022. október 20-i álláspontja.

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2022. február 24-i következtetéseiben elítélte Oroszország Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan katonai agresszióját és Belarusz ezen agresszióban való részvételét. Az agresszió következtében a Bizottság felfüggesztette az Unió és Oroszország, illetve Belarusz, valamint adott esetben az érintett program irányító hatóságát adó tagállam közötti együttműködési programok finanszírozási megállapodásait. Oroszország Ukrajnával szemben indított katonai agressziójának kezdete óta az Unió új szankciók sorát vezette be Oroszországgal és Belarusszal szemben.
- (2) Oroszország katonai agressziója megzavarta 13, a 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹ létrehozott Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (a továbbiakban: ENI) által támogatott, a programirányító hatóságoknak otthont adó kilenc tagállam, valamint Ukrajna, a Moldovai Köztársaság, Oroszország és Belarusz közötti, határokon átnyúló együttműködési program végrehajtását.
- (3) A 2020. augusztusi belaruszi elnökválasztások csalárd jellege és a békés tüntetésekkel szembeni erőszakos megtorlás már a Tanács 2020. október 12-i következtetéseit követően az Unió által Belarusznak nyújtott támogatás újrakalibrálását eredményezte.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 232/2014/EU rendelete (2014. március 11.) az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról (HL L 77., 2014.3.15., 27. o.).

- (4) Oroszország Ukrajnával szemben indított katonai agressziójának következtében az Unió és különösen annak keleti régiói, valamint Ukrajna nyugati részei és a Moldovai Köztársaság jelentős számú, lakóhelyét elhagyni kényszerült személy beáramlásával szembesülnek. Az említett beáramlás további kihívást jelent az Ukrajnával szomszédos tagállamok és más országok számára, amely kihívás a későbbiekben továbbterjedhet más tagállamokra is, különösen egy olyan időszakban, amikor gazdaságaik még mindig a Covid19-világjárvány hatásából próbálnak felépülni.
- (5) Ezen túlmenően az 1299/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ alapján az ENI és az Európai Regionális Fejlesztési Alap (a továbbiakban: ERFA) által támogatott két transznacionális együttműködési programban – nevezetesen az Oroszország részvételével zajló, az Interreg balti-tengeri régióra vonatkozó programjában, valamint az Ukrajna és a Moldovai Köztársaság részvételével zajló Duna Transznacionális Programban – jelentős zavar keletkezett Oroszország Ukrajna elleni katonai agressziója, illetve a Moldovai Köztársaság esetében a közvetlenül ezen agresszió következtében a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való beáramlása miatt.
- (6) Az Oroszországra és Belaruszra vonatkozó együttműködési programok finanszírozási megállapodásainak felfüggesztésére vonatkozó bejelentéseket követően az említett országokkal folyó valamennyi program és projekt végrehajtása felfüggesztésre került. Az ENI és az ERFA által támogatott együttműködési programok végrehajtásának folytatására vonatkozóan – még a vonatkozó finanszírozási megállapodás megszüntetése esetében is – egyedi szabályokat kell megállapítani.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1299/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alap által az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről (HL L 347., 2013.12.20., 259. o.).

- (7) Az ENI által támogatott együttműködési programok végrehajtását a 897/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet¹ szabályozza. A 897/2014/EU végrehajtási rendelet azonban már nem módosítható szükség szerint, mivel a jogalapjaként szolgáló 232/2014/EU rendelet 2020. december 31. óta nem hatályos. Következésképpen egy különálló jogi eszközben kell egyedi rendelkezéseket megállapítani az érintett együttműködési programok végrehajtásának folytatására vonatkozóan.
- (8) Az Ukrajnára és a Moldovai Köztársaságra vonatkozó együttműködési programok finanszírozási megállapodásai nem kerülnek felfüggesztésre. Az említett programok végrehajtására azonban jelentős hatást gyakorolt Oroszország Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan katonai agressziója, valamint a jelentős számú, lakóhelyét elhagyni kényszerült személy Ukrajnából a Moldovai Köztársaság felé történő áramlása. A programpartnerek, programhatóságok és projektpartnerek előtt álló kihívások kezelése érdekében egyedi szabályokat kell megállapítani az érintett együttműködési programok végrehajtásának folytatására vonatkozóan.
- (9) Az Oroszország Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan katonai agressziójára, valamint a jelentős számú, lakóhelyét elhagyni kényszerült személy Ukrajnából való beáramlására való reagálás szükségességének következtében az állami költségvetésekre nehezedő terhek csökkentése érdekében a 897/2014/EU végrehajtási rendeletben megállapított társfinanszírozási szabály az uniós hozzájárulás esetében nem alkalmazandó.

¹ A Bizottság 897/2014/EU végrehajtási rendelete (2014. augusztus 18.) az Európai Szomszédosági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján finanszírozott, határokon átnyúló együttműködési programok végrehajtására vonatkozó egyedi rendelkezések megállapításáról (HL L 244., 2014.8.19., 12. o.).

- (10) A társfinanszírozási arány módosításához kizárólag a Bizottság felülvizsgált pénzügyi táblázatokról való értesítését és más eljárási szabályokat lehet előírni. A programok kiigazításának és felülvizsgálatának szabályait le kell egyszerűsíteni az Ukrajnával szembeni indokolatlan katonai agresszió, valamint a jelentős számú, lakóhelyét elhagyni kényszerült személy Ukrajnából való beáramlása által közvetlenül érintett programok esetében. Az ebből eredő esetleges kiigazításokat – a mutatók célértékeire vonatkozókat is beleértve – a számviteli év végét követő későbbi programkiigazítás részeként kell lehetővé tenni.
- (11) Az Oroszország Ukrajna elleni katonai agressziója által előidézett migrációs kihívásokat kezelő projektek kiadásainak az említett agresszió kezdetének napjától, 2022. február 24-től kell elszámolhatónak lenniük.
- (12) Bár a közös monitoring bizottság által már kiválasztott projektek irányítása az irányító hatóság feladata, bizonyos programok keretében egyes projektmódosításokat a közös monitoring bizottságnak jóvá kell hagynia. A szükséges módosítások felgyorsítása érdekében ezért rendelkezni kell arról, hogy a programvégrehajtási zavar által érintett projektek támogatásának feltételeit meghatározó dokumentumok az irányító hatóság szerinti ország nemzeti jogával összhangban álló módosítása kizárólag az adott irányító hatóság felelőssége, és ahhoz nem szükséges a közös monitoring bizottság előzetes jóváhagyása. Lehetővé kell tenni, hogy az ilyen módosítások kiterjedjenek többek között a vezető kezdeményezett felváltására, vagy a finanszírozási terv vagy a végrehajtási határidők bármely módosítására is. Az új projektek tekintetében – az infrastrukturális nagyprojektekre vonatkozó szerződések kivételével – 2022. december 31. után kifejezetten lehetővé kell tenni az irányító hatóság számára a szerződések aláírását. Mindazonáltal a program keretében finanszírozott minden projekttevékenységet 2023. december 31-ig be kell fejezni.

- (13) Az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió a vártnál magasabb inflációt, valamint a beszerzési és építőipari árak nem várt emelkedését eredményezte, melyek együttesen befolyásolják az érintett programok infrastrukturális nagyprojektjeinek végrehajtását. E helyzet orvoslása érdekében meg kell engedni, hogy az uniós hozzájárulás ilyen projektekhez hozzárendelt aránya meghaladja a 897/2014/EU végrehajtási rendeletben meghatározott felső határt, nevezetesen a 30 %-ot a program lezárásakor, feltéve, hogy a túllépés kizárólag a beszerzési és építőipari árak nem várt emelkedésének tudható be.
- (14) Az irányító hatóság által elvégzett ellenőrzések a projektek adminisztratív és helyszíni ellenőrzéseit foglalják magukban. A programvégrehajtási zavar miatt Ukrajnában a továbbiakban nincs lehetőség elvégezni a projektek helyszíni ellenőrzéseit. Ezért lehetőséget kell biztosítani arra, hogy kizárólag adminisztratív ellenőrzésekre kerüljön sor. Ezenfelül, amennyiben egy projekt infrastrukturális eleme azelőtt, hogy az ellenőrzést el lehetett volna végezni, megsemmisítésre került, lehetővé kell tenni a kedvezményezett számára a kapcsolódó kiadások záróelszámoláshoz való bejelentését a kedvezményezett azt kijelentő nyilatkozata alapján, hogy a projekt ezen infrastrukturális elem megsemmisítése előtt megfelelt a számlákban vagy az azokkal azonos bizonyító erejű dokumentumokban foglaltaknak.
- (15) A 897/2014/EU végrehajtási rendelet szerint a projektek akkor részesülhetnek pénzügyi támogatásban, ha megfelelnek a részletes kritériumoknak. A programvégrehajtási zavar miatt előfordulhat, hogy a zavar kezdetekor vagy az adott projekt lezárásakor egy vagy több említett kritérium – különösen az a követelmény, mely szerint a projektnek egyértelmű határokon átnyúló vagy transznacionális együttműködési hatással kell bírnia – nem teljesül. Ezenkívül előfordulhat az is, hogy már nem tartják tiszteletben azt az alapvető feltételt, mely szerint a kedvezményezettek közül legalább egynek a részt vevő tagállamokból, legalább egynek pedig a partnerországokból kell származnia. Ezért meg kell állapítani, hogy a kiadások annak ellenére is elszámolhatónak tekinthetők-e, hogy a finanszírozás egyes feltételei a programvégrehajtási zavar miatt nem teljesíthetők.

- (16) A programvégrehajtási zavar következtében számos projekt ténylegesen nem fog partnerországból származó partnerrel rendelkezni. Annak lehetővé tétele érdekében, hogy a tagállamokban található kedvezményezettek véglegesíteni tudják a tevékenységeiket, helyénvaló kivételesen eltérni attól a kötelezettségtől, mely szerint valamennyi projektben szerepelnie kell legalább egy, valamely partnerországban található kedvezményezettnek, és valamennyi tevékenységnek tényleges, határokon átnyúló vagy transznacionális hatással és előnyökkel kell bírnia.
- (17) A vezető kedvezményezettek kötelezettségei a projekt végrehajtásával kapcsolatos valamennyi tevékenységre kiterjednek. A projektvégrehajtási zavar megakadályozhatja a vezető kedvezményezetteket a valamely partnerország tekintetében fennálló kötelezettségeik teljesítésében. A vezető kedvezményezett kötelezettségeit ezért ki kell igazítani, és ahol szükséges, a tagállamok tekintetében történő projektvégrehajtásra kell korlátozni. A vezető kedvezményezetteknek lehetővé kell tenni továbbá, hogy módosítsák az egyéb projektpartnerrel kötött írásbeli megállapodást, és hogy felfüggeszzenek bizonyos tevékenységeket, vagy hogy felfüggeszék bizonyos partnerek részvételét. Végezetül a vezető kedvezményezetteknek az irányító hatóságtól kapott kifizetések más partnereknek való átutalására vonatkozó kötelezettségétől el kell tekinteni, vagy legalább ki kell igazítani azt.
- (18) Annak érdekében, hogy az érintett programok kezelni tudják a kivételes körülményeket, meg kell engedni, hogy a migrációs kihívásokat kezelő projektek kivételes esetekben és kellően alátámasztott esetekben előzetes pályázati felhívás nélkül is kiválaszthatók legyenek.

- (19) A partnerországokkal létrejött finanszírozási megállapodások felfüggesztését követően az orosz vagy belarusz részvétellel kapcsolatos kifizetések felfüggesztésre kerültek. Mi több, Ukrajnában az Oroszország által ellene indított katonai agresszióból eredő biztonsági helyzet és a Nemzeti Bank által hozott rendkívüli intézkedések akadályozzák a külföldre irányuló pénzáttalást. Ezért helyénvaló lehetővé tenni a vissza nem térítendő támogatásoknak az irányító hatóságok által a tagállamokban és az olyan partnerországokban található kedvezményezetteknek való közvetlen kifizetését, amelyek finanszírozási megállapodása nem került felfüggesztésre.
- (20) Az ENI által támogatott együttműködési programoknak meg kell határozniuk az eurótól eltérő pénznemben felmerülő költségek átváltásának módszerét. Ez a módszer a program teljes időtartama során alkalmazandó. Oroszország Ukrajna elleni katonai agressziójának pénzügyi és gazdasági következményei azonban az árfolyamok nem várt ingadozását eredményezték. Éppen ezért lehetővé kell tenni az említett módszer megváltoztatását.
- (21) A programvégrehajtási zavar miatt előfordulhat, hogy az irányító hatóságok nem tudnak fogadni bizonyos partnerországokból érkező banki utalásokat, ennek következtében pedig nem képesek visszafizettetni az ilyen országokban található projektkedvezményezettekkel szemben fennálló követeléseiket. Olyan partnerország esetében, amely nemzeti hozzájárulásának egy részét átutalta az irányító hatóságnak, ezeket az összeget le kell vonni az ilyen követelésekből. A többi partnerország esetében a behajthatatlan követelésekre vonatkozó visszafizetési felszólításoktól el kell tekinteni, vagy a Bizottságnak kell kezelnie azokat.

- (22) Az 1299/2013/EU rendelettel összhangban a pénzügyi irányításra, valamint a harmadik országok – transznacionális együttműködési programokban az ENI keretében biztosított források révén történő – részvételének programozására, monitoringjára, értékelésére és ellenőrzésére irányadó, alkalmazandó programvégrehajtási feltételeket a releváns együttműködési programban és – amennyiben szükséges – a Bizottság, az érintett harmadik országok kormányai és a releváns együttműködési program irányító hatóságát adó tagállamok közötti finanszírozási megállapodásban kell meghatározni. Bár az ilyen vonatkozásokat szabályozó, alkalmazandó programvégrehajtási feltételek az együttműködési program kiigazítása révén kiigazíthatók, rendelkezni kell néhány, az 1299/2013/EU rendelet bizonyos rendelkezéseitől való eltéréssről, annak lehetővé tétele érdekében, hogy az ENI által támogatott együttműködési programokra vonatkozóan meghatározott rendelkezések alkalmazandók legyenek az Interreg balti-tengeri régióra vonatkozó programjára és a Duna Transznacionális Programra is.
- (23) Mivel a rendelet céljait, nevezetesen az Oroszország Ukrajna elleni katonai agressziója által érintett együttműködési programok végrehajtására vonatkozó egyedi rendelkezések meghatározását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a javasolt intézkedés léptéke és hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

- (24) Az e rendelet összefüggésében biztosított finanszírozásnak meg kell felelnie az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 215. cikke értelmében elfogadott korlátozó intézkedésekben foglalt feltételeknek és eljárásoknak.
- (25) Tekintettel az Oroszország Ukrajna elleni katonai agressziója által előidézett migrációs kihívások kezelésének sürgősségére, valamint a Covid19-világjárványból adódó folytatódó népegészségügyi válságra, helyénvalónak tűnik a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, az EUSZ-hez, az EUMSZ-hez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében előírt, nyolchetes időszak alóli kivétellel élni.
- (26) Annak lehetővé tétele érdekében, hogy a tagállamok időben kiigazítsák programjaikat ahhoz, hogy kihasználhassák a társfinanszírozástól való eltekintés lehetőségének a 2021-2022-es számveteli évre vonatkozó alkalmazásából származó előnyöket, e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk
Tárgy és hatály

- (1) Ez a rendelet az e rendelet mellékletében felsorolt, a 232/2014/EU rendelet által szabályozott 13 határon átnyúló együttműködési programra és az 1299/2013/EU rendelet által szabályozott két transznacionális együttműködési programra vonatkozó, az Oroszország Ukrajnával szembeni katonai agressziója és Belarusz ezen agresszióban való részvétele által okozott programvégrehajtási zavarral kapcsolatos egyedi rendelkezéseket állapít meg.
- (2) E rendelet 3–14. cikke a 232/2014/EU rendelet által szabályozott, e rendelet mellékletének 1. részében felsorolt határon átnyúló együttműködési programokra alkalmazandó.
- (3) E rendelet 15. cikke az 1299/2013/EU rendelet által szabályozott, e rendelet mellékletének 2. részében felsorolt transznacionális együttműködési programokra alkalmazandó.

2. cikk
Fogalommeghatározások

- (1) E rendelet alkalmazásában:
 1. „partnerország”: bármely, a mellékletben felsorolt együttműködési programban részt vevő harmadik ország;
 2. „programvégrehajtási zavar”: a programvégrehajtás tekintetében a következő helyzetek közül az egyiknek vagy mindkettő kombinációjának következtében kialakuló probléma:
 - a) egy partnerországgal kötött finanszírozási megállapodásnak az EUMSZ 215. cikke értelmében elfogadott korlátozó intézkedések következtében való, részben vagy egészben történő felfüggesztése vagy megszüntetése;
 - b) egy partnerországgal szembeni katonai agresszió, vagy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek ilyen országba való jelentős számú beáramlása.

- (2) E rendelet 3–14. cikke alkalmazásában a 897/2014/EU végrehajtási rendelet 2. cikkében megállapított fogalommeghatározások is alkalmazandók.

3. cikk

Társfinanszírozás

A 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának b) alpontjában említett helyzetben nem szükséges az uniós hozzájárulás tagállamok vagy partnerországok általi társfinanszírozása a 2021. július 1-jével, 2022. július 1-jével és 2023. július 1-jével kezdődő számviteli években felmerült és kifizetett, valamint az említett számviteli évekre vonatkozó éves beszámolóikban feltüntetett kiadások esetében.

4. cikk

Programozás

- (1) A 3. cikk alkalmazásához nem szükséges a program kiigazítását jóváhagyó bizottsági határozat. Az irányító hatóságnak a 2021-2022-es számviteli év éves beszámolójának a közös monitoring bizottság előzetes jóváhagyása után való benyújtása előtt értesítenie kell a Bizottságot a felülvizsgált pénzügyi táblázatokról.
- (2) A program tematikus célkitűzések közötti, vagy a technikai segítségnyújtásból a tematikus célkitűzésekbe, vagy a tematikus célkitűzésekből a technikai segítségnyújtásba való átcsoportosítással járó, az egyes tematikus célkitűzésekre vagy technikai segítségnyújtásra eredetileg elkülönített uniós hozzájárulás 30 %-át meg nem haladó kumulált változásokból álló kiigazításai nem tekintendők jelentősnek, ezért az irányító hatóság közvetlenül, a közös monitoring bizottság előzetes jóváhagyásával elvégezheti azokat. Az ilyen kiigazításokhoz nem szükséges bizottsági határozat.
- (3) A (2) bekezdésben említett kumulált változásokhoz a programvégrehajtási zavarra való hivatkozáson túl további indoklás nem szükséges, és az említett változások adott esetben tükrözik a kiigazítások által a programra várhatóan gyakorolt hatást.

5. cikk

A migrációs kihívásokat kezelő projektek kiadásainak elszámolhatósága

A programvégrehajtási zavar által előidézett migrációs kihívásokat kezelő projektek kiadásai 2022. február 24-től számolhatók el.

6. cikk

Projektek

- (1) A programvégrehajtási zavar kezdetét követően az irányító hatóság a közös monitoring bizottság előzetes jóváhagyása nélkül, az irányító hatóság szerinti ország nemzeti jogával összhangban módosíthatja az említett zavar által érintett projektek támogatásának feltételeit meghatározó dokumentumokat.

Az említett módosítások kiterjedhetnek a vezető kezdeményezett felváltására, vagy a finanszírozási terv vagy a végrehajtási határidők módosítására is.

- (2) Az irányító hatóság – az infrastrukturális nagyprojektekre vonatkozó szerződések kivételével – 2022. december 31. után aláírhat szerződéseket, feltéve, hogy a program keretében finanszírozott valamennyi projekttevékenység 2023. december 31-ig befejeződik.
- (3) Az uniós hozzájárulás infrastrukturális nagyprojektekhez hozzárendelt aránya meghaladhatja a 30 %-ot a program lezárásakor, feltéve hogy a túllépés kizárólag a beszerzési és építőipari árak a vártnál magasabb inflációt követő nem várt emelkedésének tudható be.

7. cikk

Az irányító hatóság működése

- (1) Amennyiben helyszíni ellenőrzések elvégzésére nincs lehetőség, az irányító hatóság által elvégzett ellenőrzések kizárólag adminisztratív ellenőrzések formájában is végrehajthatók. Amennyiben semmilyen ellenőrzés elvégzésére nincs lehetőség, a kapcsolódó kiadások nem jelenthetők be a záróelszámoláshoz.
- (2) Az (1) bekezdéstől eltérően, amennyiben egy projekt infrastrukturális eleme azelőtt, hogy az ellenőrzést el lehetett volna végezni, megsemmisítésre került, a kapcsolódó kiadások bejelenthetők a záróelszámoláshoz a kedvezményezett azt kijelentő nyilatkozata alapján, hogy a projekt ezen infrastrukturális elem megsemmisítése előtt megfelelt a számlákban vagy az azokkal azonos bizonyító erejű dokumentumokban foglaltaknak.

8. cikk

A projektek határokon átnyúló együttműködésre gyakorolt hatása

- (1) A programvégrehajtási zavar által érintett projektek végrehajtásának összefüggésében a projektek határokon átnyúló együttműködési hatását és előnyeit a következő három szakaszban kell értékelni:
 - a) a programvégrehajtási zavar kezdetének napjáig tartó első szakasz;
 - b) az a) pontban említett nappal kezdődő második szakasz;
 - c) a programvégrehajtási zavar végét követő harmadik szakasz.

Az első és a harmadik szakasz tekintetében az említett értékeléshez használt mutatóknak és kapcsolódó célértékeknek meg kell egyezniük a tagállamokban és a partnerországokban található kedvezményezettek által elértekkel, feltéve, hogy a partnerországokban található kedvezményezettek az irányító hatóság rendelkezésére tudták bocsátani a releváns információkat.

A második szakasz tekintetében az említett értékeléshez használt mutatóknak és kapcsolódó célértékeknek meg kell egyezniük a tagállamokban és azokban a partnerországokban található kedvezményezettek által elértekkel, amelyek finanszírozási megállapodásai nem kerültek felfüggesztésre, és amelyek nincsenek a 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának b) alpontja szerinti helyzetben.

- (2) A projektek kiadásainak elszámolhatóságát azok határokon átnyúló együttműködési hatása és előnyei tekintetében az (1) bekezdéssel összhangban kell értékelni.
- (3) A 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának b) alpontjában említett helyzetben a partnerországban található infrastrukturális elemet tartalmazó projektek nem kötelesek visszafizetni az uniós hozzájárulást, amennyiben a lényeges változás tilalmára vonatkozó kötelezettség teljesítése nem lehetséges a projekt lezárását követő öt éven belül vagy adott esetben az állami támogatási szabályokban meghatározott határidőn belül.

9. cikk

Projektekben való részvétel

- (1) A programvégrehajtási zavar kezdetének napjától a folyamatban lévő projektek akkor is folytathatók, ha a 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának a) vagy b) alpontjában említett helyzetben lévő partnerország kedvezményezettjeinek egyike sem tud részt venni.
- (2) Együttműködési program esetében a programvégrehajtási zavar kezdetének napjától a közös monitoring bizottság akkor is kiválaszthat új projekteket, ha a kiválasztás időpontjában a 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának a) vagy b) alpontjában említett helyzetben lévő partnerország kedvezményezettjeinek egyike sem tud részt venni.
- (3) A programvégrehajtási zavar megszűnésének napjától az irányító hatóság a közös monitoring bizottság előzetes jóváhagyása nélkül módosíthatja a projektek támogatásának feltételeit meghatározó dokumentumot annak érdekében, hogy az a projektpályázatban szereplő partnerország kedvezményezettjeire kiterjedjen.

10. cikk

A vezető kedvezményezettek kötelezettségei

- (1) A programvégrehajtási zavar kezdetét követően és addig, amíg az ilyen zavar fennáll, a valamely tagállamban található vezető kedvezményezett nem köteles:
 - a) felelősséget vállalni a zavar által érintett projektrész végrehajtásának elmaradásáért;
 - b) biztosítani, hogy a zavar által érintett kedvezményezettek által bemutatott kiadások a projekt végrehajtása céljából merültek fel, és megfelelnek a szerződésben foglalt és valamennyi kedvezményezett által elfogadott tevékenységeknek;
 - c) ellenőrizni, hogy a zavar által érintett kedvezményezettek által bemutatott kiadásokat megvizsgálta egy könyvvizsgáló vagy egy illetékes köztisztviselő.

- (2) A programvégrehajtási zavar kezdetét követően a valamely tagállamban található vezető kedvezményezett jogosult módosítani és egyoldalúan kiigazítani az egyéb kedvezményezettekkel kötött partnerségi megállapodást.

Az említett jog kiterjed a valamely partnerországban található kedvezményezett tevékenységeinek a programvégrehajtási zavar fennállásának időtartama alatti – részben vagy egészben történő – felfüggesztésére.

- (3) Egy valamely tagállamban található vezető kedvezményezett javasolhatja az irányító hatóságnak a projekt szükséges módosításainak elvégzését, a projekttevékenységek a fennmaradó kedvezményezettek közötti újraelosztását is beleértve.

- (4) A programvégrehajtási zavar kezdetét követően a valamely tagállamban található vezető kedvezményezett kérheti az irányító hatóságtól, hogy ne kapja meg a projekttevékenységek végrehajtására vonatkozó pénzügyi hozzájárulás egy részét vagy egészét.

A valamely tagállamban található vezető kedvezményezett nem köteles biztosítani, hogy a partnerországokban található kedvezményezettek a lehető leggyorsabban és teljes egészében megkapják a vissza nem térítendő támogatást.

- (5) A 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának b) alpontjában említett helyzetben a valamely tagállamban található kedvezményezett és az irányító hatóság az ellenőrző hatósággal való megállapodás alapján a valamely partnerországban található kedvezményezett által bejelentett kiadás könyvvizsgáló vagy illetékes köztisztviselő általi előzetes ellenőrzése nélkül ellenőrizhet és fogadhat be kifizetési kérelmet.

- (6) E cikk (1)–(5) bekezdése az olyan partnerországban található vezető kedvezményezettekre is alkalmazandó, amely nincs a 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának a) alpontjában említett helyzetben.

Ezenfelül, és a programvégrehajtási zavar fennállásának időtartama alatt, az ilyen vezető kedvezményezett felkérheti az irányító hatóságot arra is, hogy jelöljön ki egy másik kedvezményezettet vezető kedvezményezettnek, és végezzen közvetlen kifizetéseket az érintett projekt más kedvezményezettjeinek.

11. cikk

Közvetlen odaítélés

A programvégrehajtási zavar kezdetét követően és a zavar fennállásának időtartama alatt a közös monitoring bizottság kivételes és kellően alátámasztott esetekben előzetes pályázati felhívás nélkül kiválaszthatja a valamely részt vevő országgal szemben indított katonai agresszió által előidézett migrációs kihívásokat kezelő projekteket.

12. cikk
Kifizetések

A programvégrehajtási zavar kezdetét követően és a 6. cikk (1) bekezdésének sérelme nélkül az irányító hatóság a projekttevékenységek végrehajtására nyújtott pénzügyi hozzájárulást közvetlenül átutalhatja a vezető kedvezményezettől eltérő projektkezdvezményezetteknek.

13. cikk
Az euro szerepe

A programban meghatározott, az eurótól eltérő pénznemben felmerült kiadások euróra való átváltásához választott módszer a programvégrehajtási zavar kezdő napjától visszamenőleges hatállyal módosítható a Bizottság következő hónapok valamelyikén érvényes átváltási árfolyamának alkalmazásával:

- a) az a hónap, amelyben a kiadás felmerült;
- b) az a hónap, amelyben egy könyvvizsgáló vagy egy illetékes köztisztviselő vizsgálatra nyújtotta be a kiadást;
- c) az a hónap, amelyben a kiadást bejelentették a vezető kedvezményezettnek.

14. cikk

Pénzügyi felelősség és visszafizetés az irányító hatóság számára

- (1) A programvégrehajtási zavar kezdetét követően és a zavar fennállásának időtartama alatt az irányító hatóság köteles minden szükséges lépést megtenni annak érdekében, hogy a (2)–(5) bekezdésben meghatározott eljárással összhangban visszafizettesse a jogosulatlanul kifizetett összegeket a partnerországokban található kedvezményezettekkel, vagy a tagállamokban vagy partnerországokban található vezető kedvezményezettel.
- (2) Az irányító hatóság határozhat úgy, hogy a jogosulatlanul kifizetett összegeket közvetlenül a valamely tagállamban található kedvezményezettel fizetteti vissza, anélkül, hogy a valamely partnerországban található vezető kedvezményezetten keresztül előzetesen visszafizettetné azokat.
- (3) Az irányító hatóságnak a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizettetése érdekében visszafizetésre felszólító leveleket kell írnia és küldenie.

A partnerországokban található kedvezményezettek vagy a kedvezményezett letelepedési helye szerinti partnerország negatív válasza esetén vagy válaszának hiányában azonban az irányító hatóság nem köteles adminisztratív eljárást lefolytatni vagy megkísérelni a vonatkozó partnerországgal való visszafizettetést vagy jogorvoslati eljárást indítani az érintett partnerországban.

Az irányító hatóságnak dokumentálnia kell azon döntését, hogy eltekint a visszafizettetés első ízben való megkísérlésétől. Ezt a dokumentumot megfelelő, az irányító hatóság kellő körültekintését alátámasztó bizonyítéknak kell tekinteni.

- (4) Amennyiben a visszafizettetés egy, a 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának a) alpontjában említett helyzetben lévő partnerországban letelepedett kedvezményezettrel szemben fennálló követelésre vonatkozik, melynél a társfinanszírozás átruházásra került az irányító hatóságra, az irányító hatóság levonhatja a visszafizetendő követelést a korábban a partnerország által az irányító hatóságra átruházott fel nem használt forrásokból.
- (5) Amennyiben a visszafizettetés egy, a 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának a) alpontjában említett helyzetben lévő partnerországban letelepedett kedvezményezettrel szemben fennálló követelésre vonatkozik, és az irányító hatóság nem tudja az említett követelést e cikk (4) bekezdésével összhangban levonni, az irányító hatóság felkérheti a Bizottságot, hogy vegye át az összeg visszafizettetésének feladatát.

Amennyiben az EUMSZ 215. cikke értelmében értelmében elfogadott korlátozó intézkedések értelmében az érintett kedvezményezett közvetve vagy közvetlenül vagyonieszköz-befagyasztás hatálya alá tartozik, vagy közvetve vagy közvetlenül a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások számára vagy javára történő rendelkezésre bocsátásának tilalma alkalmazandó rá, az irányító hatóság köteles felkérni a Bizottságot, hogy vegye át az összeg visszafizettetésének feladatát. Az irányító hatóságnak e célból át kell ruháznia a kedvezményezettrel szemben fennálló jogait a Bizottságra.

Az irányító hatóságnak értesítenie kell a közös monitoring bizottságot a Bizottság által átvett bármely visszafizetési eljárásról.

15. cikk

Az 1299/2013/EU rendeletről való, a transznacionális programokra alkalmazandó eltérések

- (1) Az 1299/2013/EU rendelet 12. cikkének (1) és (2) bekezdésétől eltérve a monitoring bizottság vagy a monitoring bizottság által létrehozott és felelősségi körében eljáró irányító bizottság – feltéve, hogy megtörtént a transznacionális hatások és előnyök beazonosítása – az e rendelet 2. cikke (1) bekezdése 2. pontjának a) vagy b) alpontjában említett helyzetben lévő partnerországban található kedvezményezett nélkül is kiválaszthat új műveleteket.

A monitoring vagy irányító bizottság új projekteket akkor is kiválaszthat, ha a kiválasztás időpontjában a 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának a) vagy b) alpontjában említett helyzetben lévő partnerországban található egyik kedvezményezett sem tud részt venni.

- (2) Az 1299/2013/EU rendelet 12. cikkének (2) és (4) bekezdésétől eltérve a folyamatban lévő műveletek akkor is folytatódnak, az e rendelet 2. cikke (1) bekezdése 2. pontjának a) vagy b) alpontjában említett helyzetben lévő partnerországban található kedvezményezettek egyike sem tud részt venni a projekt végrehajtásában.

A programvégrehajtási zavar által érintett műveletek végrehajtásának összefüggésében azok transznacionális együttműködési hatását és előnyeit e rendelet 8. cikkének (1) és (3) bekezdésével összhangban kell értékelni.

- (3) Az 1299/2013/EU rendelet 12. cikkének (5) bekezdésétől eltérve az irányító hatóság az irányító hatóság szerinti ország nemzeti jogával összhangban módosíthatja a programvégrehajtási zavar által érintett műveletek támogatásának feltételeit meghatározó dokumentumokat.

Az említett módosítások kiterjedhetnek a vezető kezdeményezett felváltására, vagy a finanszírozási terv vagy a végrehajtási határidők módosítására is.

A programvégrehajtási zavar megszűnésének napjától az irányító hatóság módosíthatja a műveletek támogatásának feltételeit meghatározó dokumentumot annak érdekében, hogy az a pályázati dokumentumban szereplő, a 2. cikk (1) bekezdése 2. pontjának a) vagy b) alpontjában említett helyzetben lévő partnerországban található kedvezményezettekre kiterjedjen.

- (4) Az 1299/2013/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdésétől eltérve a vezető kedvezményezettek jogaira és kötelezettségeire e rendelet 10. cikke alkalmazandó.
- (5) Az 1299/2013/EU rendelet 21. cikkének (2) bekezdésétől eltérve és e cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül az igazoló hatóság közvetlen kifizetéseket folyósíthat a vezető kedvezményezettől eltérő kedvezményezetteknek.
- (6) Az 1299/2013/EU rendelet 23. cikkének (4) bekezdésétől eltérve az irányító hatóságok és az ellenőrök által elvégzett irányítási ellenőrzésekre e rendelet 7. cikke alkalmazandó.

- (7) Az 1299/2013/EU rendelet 27. cikkének (2) és (3) bekezdésétől eltérve a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizettetésére és az irányító hatóságnak való visszafizetésekre e rendelet 14. cikke alkalmazandó.
- (8) Az 1299/2013/EU rendelet 28. cikkétől eltérve az eurótól eltérő pénznemben felmerült kiadások euróra való átváltásához választott módszerre e rendelet 13. cikke alkalmazandó.
- (9) Az (1)–(8) bekezdésben foglalt eltérések attól a naptól alkalmazandóak, amikor az érintett transznacionális programok esetében programvégrehajtási zavar lép fel, addig, amíg az említett zavar fennáll.

16. cikk
Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről

a Tanács részéről

az elnök

az elnök

MELLÉKLET

Az érintett 2014–2020-as együttműködési programok jegyzéke

1. RÉSZ: A 232/2014/EU RENDELET SZERINTI HATÁROKON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAMOK JEGYZÉKE

1. 2014TC16M5CB001 – ENI-CBC Kolarctic
2. 2014TC16M5CB002 – ENI-CBC Karelia-Oroszország
3. 2014TC16M5CB003 – ENI-CBC Délkelet-Finnország-Oroszország
4. 2014TC16M5CB004 – ENI-CBC Észtország-Oroszország
5. 2014TC16M5CB005 – ENI-CBC Lettország-Oroszország
6. 2014TC16M5CB006 – ENI-CBC Litvánia-Oroszország
7. 2014TC16M5CB007 – ENI-CBC Lengyelország-Oroszország
8. 2014TC16M5CB008 – ENI-CBC Lettország-Litvánia-Belarusz
9. 2014TC16M5CB009 – ENI-CBC Lengyelország-Belarusz-Ukrajna
10. 2014TC16M5CB010 – ENI-CBC Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna
11. 2014TC16M5CB011 – ENI-CBC Románia-Moldova
12. 2014TC16M5CB012 – ENI-CBC Románia-Ukrajna
13. 2014TC16M6CB001 – ENI-CBC Fekete-tenger medencéje

2. RÉSZ: AZ 1299/2013/EU RENDELET SZERINTI TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAMOK JEGYZÉKE

1. 2014TC16M5TN001 – az Interreg balti-tengeri régióra vonatkozó programja
2. 2014TC16M6TN001 – Duna Transznacionális Program